

Javaslat a Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társaságának erősítésére

A MNYKNT tevékenységének élénkítése jótékony hatással volna a skandináviai magyarok nyelvápolásának kiterjesztésére, céljainak érdembeli elérésére, amely többek között minden svédországi magyar egyesület alapszabályzatában is szerepel. Olyan nemes feladat ez, amely fokozatos figyelmet érdemel és sokféle ötlettel lehetne a gyakorlati teendők, a civilkezdeményezések tárgya, értelmes közösségi tevékenység. Javasolataim a MNYKNT tagságának bővítésére feltételezi, hogy a skandináviai országokban számos olyan nyelvünkkel foglalkozó, az irodalmi és művészeti életben jelen lévő egyént találunk, akiknek a figyelmével és javaslataival bővíthet és javulhat a magyar nyelvet megtartó és terjesztő munkánk.

Társaságunk megcsappant anyagi támogatása jól jött kényszerítő erő, keresnünk kell a mostoha körülmények között is, miként teljesíthetjük az alapszabályzatban elfogadott céljainkat. Lelombozódás helyett válasszuk a kiútkeresést.

Javasolataim a következők:

1. Növeljük tagjaink számát. Év végéig legyen a választmány dolga a tagtoborzás. Olyan új tekintélyeket szólítsunk fel a társaságunkba való belépésre, akik vállalják a munkát, akikre számíthatunk. Véleményem szerint legalább 100-150 új tagra lenne szükségünk ahhoz, hogy az évekkel ezelőtt a közgyűlés által elfogadott javaslatomnak megfelelően összegyűjtött tapasztalatainkból jelentést készítsünk.

2. *Jelentés a magyar nyelv és kultúra ápolásának helyzetéről az anyaországban, a Kárpát-medencében, az Európai Unióban és a külföldi országokban*, vagy hasonló címmel készült tanulmányunkat benyújthassuk az Államfőnek, a Miniszterelnöknek és az Akadémiának. Ezt régi és új, hasznos munkára kész tagjaink beszámolóiból, javaslataiból építhetnénk a választott szerkesztőbizottság rostáló, összegező munkájával.

Indoklás:

A Társaság eddigi munkálkodásának közkedvvel formája a konferenciák voltak, ahol előadók sora szerepelt, valljuk be, nem elégséges számú közönség előtt, a termékenyítő viták a rendezvények egy részén elmaradtak, visszhangjuk elégtelen volt. A konferenciák megrendezésének költségei nem álltak megfelelő arányban a rendezvények elvárt eredményességével. Az konferenciák anyagainak kötetbe foglalása talán segíthetett volna a nagyobb nyilvánosság és ezzel együtt a nagyobb hasznosság elérésében, de ezt anyagiak hiánya nem tette lehetővé. Folyóiratunk is megszűnt.

Számomra nyilvánvaló, hogy Társaságunk csak abban az esetben számíthat az eddieknél nagyobb támogatásra, ha megdolgozik érte. Hasznossá kell tennünk magunkat.

Az évi jelentés ilyen, nekünk való munka, értéke van, honorálásra érdemes.

Tagjaink számának növelésével egyrészt Társaságunk tekintélyét növeljük, de a befi-

zetett tagsági díj megnövekedett összegével sikerül majd a minimálisra csökkentett adminisztratív kiadásainkhoz szükségességeket is előteremteni.

3. Javasolom, hogy az első Jelentésünkben részletes indoklással szerepeljen a magyarság földrajzi csoportosítása megváltoztatásának szükségessége: az anyaországi, Kárpát-medencei és nyugati magyarság megnevezéseket bővítve pontosítsuk: a nyugati magyarság általánosító megnevezés túlhaladott, valójában EU-s és az EU-n kívül országokban élő magyarokra osztható. Ez utóbbiakat nevezhetjük valóban külföldieknek. A pontosabb megnevezésnek számos az anyanyelvápolást, a nemzetnevelést és a nemzetépítést elősegítő következménye lehet.

Például:

Lehetőség nyílna az EU országaiban élő magyarok szorosabb anyaországhoz tartozásának kinyilvánítására, amely az eddiginél nagyobb mértékű gondoskodást eredményezhetne számukra a kultúra és az anyanyelvápolás terén.

Az Európai Unió országainak iskoláiban és egyetemein tanított európai nyelvek oktatása, közös megegyezéssel javulhat, ha azt az illető országok szaktanárai végzik, segítik, esetleg ellenőrzik. A színvonalukat nem ellenőrizheti a svéd tanügy. Ha ezt magára vállalhatná a magyar oktatásért felelős minisztérium, a magyar nyelvápolás az eddigiekénél látványosan javulhatna. Már az is ugrásszerű javulást hozna, ha időnként magyarországi megbízott tanfelügyelő látogatná végig azokat az iskolákat, ahol a szülők kérésére magyar órákat tartanak.

Az ötlet megérne egy alapos, körültekintő indoklást.

Összegezésül:

Nekem úgy tűnik, Társaságunk tagjainak érdeklődése megcsappant az utóbbi időben. Az egykori Anyanyelvi Konferenciák anyagi keretei megfelelőek voltak a kellemes együttlétre. Az utaztatás, az elszállásolás, étkeztetés költségei tagjaink túlnyomó része nem vállalja, nem vállalhatja. Még egy indok arra, hogy a kevés pénzből megrendezhető konferenciák mellett, levelezéssel intézhető, alapos anyaggyűjtéssel, ki-ki a maga erejéből végzett felmérésekkel, tényszerű látletekkel, ötletgyűjtéssel szolgálja közös ügyünket. A mi feladatunk, hogy az országos politika előjáróit kritikával, meggondolkoztató helyzetfeltárásokkal segítsük nyelvünk és kultúránk egyetemes védelmében.

Lund, 2014.november 2.

Tar Károly
a MNYKNT választmányi tagja

Imre Eszter porcelánékszerei

Irány: Norvégia!

Negyvenöt éve, 1969 szeptember 8-án hagytam el Rómát. Irány: Norvégia. Kezemben friss Nansen útlevél a követségi attasé, Geir Grung pecsétjével. Pénzem nem volt, így az attasé 300 koronát adott kölcsön, mit első keresetemből visszafizettem.

Előző nap megnéztem még a szent várost, melynek Forum Romanumjáról csak a gimnáziumban olvastam. Megnéztem a Termini vasútállomást, aminek főbejáratát Amerigo Tot domborműve díszíti. És élveztem a lüktető életet.

Észak-Olaszországból jöttem. Ott, a Trieszt melletti Padricianoban volt az egyik nagy olasz menekülttábor, a Campo Profughi Stranieri, ahová az akkori Jugoszlávián keresztül jutottam. Trieszt ma is emlékeztet a közös múltra. A monarchiára. Amikor még virágzott Bécs és Budapest. A Jugendstil, a szecesszió. A különleges szépség, mely e két város utolérhetetlen szellemiségét adta.

A padricianói táborban több ezer menekült volt, akik a népköztársaság néven ismert szovjet gyarmatokat hagyták hátra. Ezekben az országokban az volt a szokás, hogy az állampolgároknak vagy nem adtak útlevelet vagy (mint az én esetemben) – ha utazni akartak –, az esetleg érvényes útlevelét bevonták. Amennyiben a kommunista párt tagja volt valaki, vagy ismert sportoló, művész, vagy egyéb "protekció" volt a háttérben, akkor még az 1960-as években is lehetett látogató vagy turista útlevelet szerezni. Kivétel volt 1963-64, az enyhülés éve, amikor az állam nagylelkűen megengedte, hogy többen utazhassanak Nyugatra. Ez a rövid időszak Hruscov bukásával és Breznyev hatalomra kerülésével lezárult, és Kelet-Európa még 20 évig újra a népek börtöne lett.

Viszont érdekes módon nekem két alkalommal sikerült az áhított Nyugatra jutnom. Először 1963-ban, majd 1964-ben. Az első utamon a dél-angliai Bournemouth nyelviskolában töltöttem 6 hetet. Ebben a fürdővárosban intenzív oktatás folyt. Csodálkozva láttam – életemben először – norvég fiatalokat, akik kissé mások voltak mint mi, többiek. Szabadabbnak, kötetlenebbnek, vidámabbnak tűntek.

Angol házigazdáim egyszerű emberek voltak. Minden étkezés otthon volt. Délután 5 felé volt az úgynevezett *high* tea, amin kötelező volt ott lenni.

A fekete fehér TV-n láthattuk a Beatlest, a Rolling Stonest, a Beach Boyst, és követhetjük az akkori rock-and-roll mestereit. Fürdeni hetente csak egyszer tudtunk, mert a házigazda meglehetősen takarékos volt. A gázórába kellett egy érmét dobni, és akkor annyi meleg víz folyt, amennyi a kád negyedét töltötte meg. Ezt aztán ízlés szerint annyi hidegvízzel lehetett feltölteni, hogy a fürdővíz hőmérséklete tűrhető legyen.

A rákövetkező évben még egyszer kiengedtek a "szocialista paradicsomból". Autóstoppal jártam be Angliát, majd Belgiumot keresztülkelve – szintén stoppal –, kalandjaimat Franciaországban folytattam. Ma nem merném megtenni!

Felfedeztem egy távoli rokont, aki egy hatszobás párizsi lakás boldog tulajdonosa volt. Nejét Algériából éppen kiűzték, mint feketelábút (*pied noir*), azaz francia állampolgárt. A Szovjetunió által támogatott Algériából több, mint 1 millió embert, azaz a lakosság kb. 10 %-át toloncolták ki a függetlenségi háború nyomában. A legismertebbek közé tartozik Albert Camus, és a divatdiktátor Yves Saint Laurent.

Hetekig lakhattam egyedül a hatszobás párizsi lakásban, és meglepő módon, 90 frankból valahogy meg is tudtam élni. Még egy csomó múzeumra – Rodin, Musée de l'Homme – is teltet. A házaspár időnként megjelent, de hamar visszafordult és folytatta megkezdett vidéki nyaralását, mert írtó nagy rendetlenséget csináltam a lakásukban. Tejen, és baguetten éltem.

Ez az említett két kiutazási alkalom valóban kivételes esemény volt az életemben. Miután Szovjetunióban Hruscsov érdemeit nem túlzottan méltatták, Brezsnyev került hatalomra. Ennek az lett a következménye, hogy megszigorították – amúgy sem volt könnyű – utazási lehetőségeket.

Hogy egy magyar polgár utazhasson:

a.) először a Nemzeti Banktól kellett valutaigénylés címén engedélyt beszereznie. Az utazásra szóló összeg talán 30 dollárt tett ki. Ebből persze senki nem tudott megélni, így külföldi rokonokra, ismerősökre kellett támaszkodni.

b.) az egyetemi hallgatónak kötelező, úgynevezett önkéntes, társadalmi munkán kellett részt venniük. Jómagam Kazincbarcikán, a vegyi kombinát építkezésénél, árkot ástam, majd egy másik alkalommal Siófokon utat építettem. Az őszi időszakban is foglalkoztatták az egyetemi hallgatókat. Lehetett krumplit, cukorrépát szedni, kukoricát törni. Ez azért történt, mert a termelősövetkezetekbe (TSzCs) kényszerített parasztoznak nem fűlt a foga az ilyen jellegű

munkákhoz. A marxista-leninista filozófián nevelkedett orvostanhallgatók (és más egyetemisták, középiskolások – a szerk. megj.) segítették ki a szocialista mezőgazdaságot. Aki nem vett részt a társadalmi munkákban, az hiába kapott valutaígéretet a Nemzeti Banktól, mert a KISZ megbízottja nem ajánlotta a külföldi útra.

c.) miután az orvostanhallgató letöltötte egy hónapos nyári szakmai gyakorlatát, és két-hetes társadalmi munkáját, akkor jött még egy apró akadály, az úgynevezett ház- vagy tömbbizalmi írásbeli ajánlása. A ház mestereknek mind a náci, mind a kommunista éra alatt különleges bizalmi funkciója volt, így nem artott velük is jóba lenni, amennyiben külföldi utakra óhajtott menni valaki.

Egy kis kitérő után vissza 1969-be, és Padricianóba! A menekülttáborban kihallgattak, és két napi karantén után kiengedtek a többiek közé. Kikérdeztek, talán a CIA lehetett, tudom-e, hogy hol vannak rakétakilövő bázisok Magyarországon. Mivel minden orvostanhallgató totál megbízhatatlannak számított a kommunista rendszer szemében, nem

hogy rakétabázisokról nem tudunk, hanem még lőni se mertek minket megtanítani. A hat hónapos szolgálat alatt csak egy alkalommal adtak fegyvert a kezünkbe. Kizárólag régi, 2. világháborús szovjet filmeket nézhettünk, amiknek az volt a célja, hogy a halottakat meg tudjuk különböztetni az élőkől. A hat éves orvosegyetemi kiképzés ebből a szempontból előnyösebbnek bizonyult, mint pl. a filológiai vagy a zeneakadémiai.

A padriciano-i provizórikus "börtön" a képen látható okker-sárga házban volt. A táborban több ezren tartózkodtak, sok magyar is köztük. Az elsők között összefutottam Surányi Lacival, kiből Kanadában lett neurológus. Kissé meglepődtünk, mert mint friss orvosok – a 6 hónapos katonai szolgálat részeként – 1967-ben együtt töltöttünk két hónapot a Kerepes úti laktanyában. Cserhádi Péter művésszel és feleségével ott ismerkedtem meg, ma is tartjuk a kapcsolatot. Sokan rendkívül kalandos módon érték el a jugoszláv-olasz határt, egyesek a kb. 5 kilométeres öblöt úszva át, és sajnos néhányan a tengerbe fulladtak.

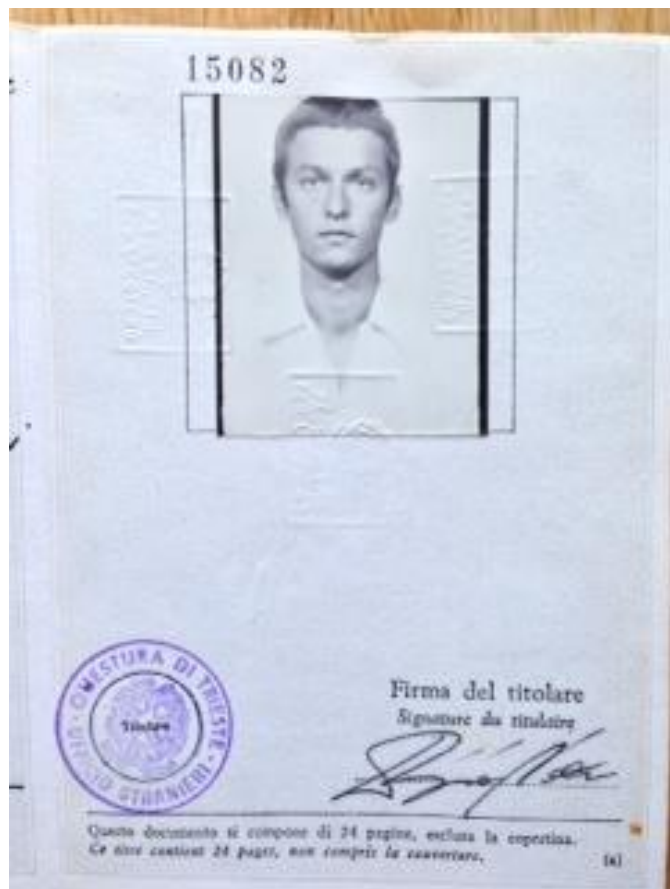
A táborban egy másik alkalmi ismerősöm Fritz Dénes vegyész-mérnök volt. Nem is ment messze, a római közegészségügyi intézetben kapott állást. Több forrásból is hallottam, mi magyarok úgy vagyunk összecsavarva, hogy nem várunk a sült galambra. Dénes jóval később elpanaszolta, hogy csak éjszaka tudott dolgozni, mert az olasz munkakerkölcs arra szorított, hogy napközben csevegjenek.

A lengyelek közül néhányan Dél-Afrika felé tendáltak, és a majd negyed százados szocialista nevelés eredményeként vagy csődjeként azt rebesgették, hogy ott rabszolgákat

fognak tartani.

A táborban albán valamilyen oknál fogva kevés volt. Közülük sokan a nehéz fiúk kategóriájába tartoztak, és inkább a traiskircheni osztrák táborban bukkantak fel. Arról voltak ismeretesek, hogy vitás ügyeiket baltával intézték el, ami néha a vitapartner fejének a kettéhasítását jelentette. Nem is nagyon zavarta őket az osztrák rendőrség, mert nem mertek bemenni a táborba.

Apropó agy: A magyarországi agyelszívás már akkor elkezdődött, csak a környezetemben talákoztam három olyan fiatalabb fiúval, akiket a varsói szerződés országainak csehszlovákiai inváziója inspirált hazájuk elhagyására.

A carabinieri, az elegáns olasz csendőrök jóindulatúak voltak. Kimehettünk a kapun, lemehettünk Triesztbe, és este zavartalanul visszamászhattunk a több méter magas kerítésen.

Gárdai Laci tábori barátommal egy trieszti borozóban láttuk az amerikai űrhajó holdra szállását. Pénzem nem volt, az egyik irányban mindig gyalog közlekedtem Padriciano és Trieszt között, ez napi minimum 10 km séta, így nem volt nehéz a lepkesúlyom tartani. Az esti visszabandukolás alatt a sötétben láthattuk a holdat, amire akkor már ember is leszállt, és láthattuk az esthajnal csillagot, a szabadulás és a szabadság hűvös, fényes csillagát. A testünk ott volt, a szívünk már máshol.

A padricianói tábor, amely most múzeum, egyfajta szortírozóként működött. Ezen kívül létezett még legalább két ilyen létesítmény, a latinai és a capuai. Ezek sokkal rosszabbak voltak mint a padricianói.

Akik beutazó vízumra vártak, pl. Ausztráliába vagy Kanadába, sokszor több mint egy évet töltöttek ezekben a táborokban.

Egy kívülállónak talán úgy tűnhetett az itt folyó élet, mint a nyomorultak tengődése. Nekünk nem tűnt annak. Minden nap közelebb kerültünk egy lépéssel a várt szabadsághoz. Minden napba belefért egy új élmény, új tapasztalat. Sem az intézmény, sem a táplálék gyenge minősége és mennyisége nem csökkentette reményeinket, álmainkat. Álmodtunk. Én a feleségemről, a pici lányomról.

Talán megbocsát nekem az olasz állam. Elhoztam a szobám kulcsát. Befűjtam arany színre. Ma is megvan. A szabadság kulcsa.

Csángó Péter

Oslo, 2014

ŠNyitnikékő Svédországban

(magyar klubok-magyar programok)

Minden évben megemlékeznek Svédországban az 1848-49-es magyar forradalomról és szabadságharcról, a március 15-i eseményekről. Bihari Szabolcs a SMOSZ elnöke hívta meg a Gordon Bandát, egy kis budapesti zenekart, a svédországi március 15-i ünneplésre. (A SMOSZ, a svédországi magyarság pártpolitikailag független társadalmi egyesületeinek országos szervezete 1974-ben alakult, amiről 2014.05.29-én ünnepi műsorral emlékeztek meg.)

A Gordon Banda hegedűse, primása Komáromi Márton, Körösi Csoma Sándor ösztöndíjasként kapta a meghívást a Svédországi Magyarok Országos Szövetségétől. A Körösi Csoma Sándor ösztöndíjat azért hozták létre, hogy segítsék a külfoniai megerősödését, hiszen Magyarország számára kulcsfontosságú a magyarság megmaradása. Az ösztöndíjasok feladata az is, hogy elősegítsék a párbeszédet a diaszpóra magyarságával, amely az elmúlt 20 évben méltánytalanul háttérbe volt szorítva.

A Gordon Banda tagjai: Kalász Tamás (bögös), Dövény Gergely (brácsás és énekes) és Berecz István (népitáncos) a Felszállott a páva 2012. népitánc kategória győztese. A zenekartól '48-as forradalmi dalokat, csiki-kalotaszegi népzene hallottunk.

Berecz István az az alma, amelyik nem esett messze a fájától. Édesapja Berecz András Kossuth-díjas énekes, mesemondó, édesanyja ugyancsak népitáncos. Berecz István szerint a népitáncot ő már édesanyja hasában tanulta. István egyébként a Pázmány Péter Tudomány Egyetem végzett jogásza, de él-hal a táncért, a zenéért. Csodálatosan táncol, de énekel, furulyázik is.

Svédországban az első március 15-i megemlékezés Malmöben volt. A hálás malmöi közönség állva tapsolta, ünnepelte őket. Innen autóval ment tovább a zenekar és a táncos Helsingborgba, Lundba, és még más városokba, magyar klubokba. Stockholmban március 15-én voltak.

Március 9. vasárnap 16 órára a malmöi Solvendagatan 5/A. alatti klubba hirdetetett vidám zenés programot a Pannónia-Panoráma Klub. A tartalmas programra sokan érkeztek. Az időjárás is besegített.

Aznap a malmöi vidék langyos tavaszi napfényben fürdött. A levegő átlátszóan tiszta és légiesen könnyű volt, a tengerről érkező szél már sejteni engedte az ibolya, a hóvirág bimbózását. A megszokott borús, esős idő helyett korán jött Malmöbe a tavasz. Jó ébredés-zagot, zsenge hajtások, rügyek lélegzetét, illatát éreztük.

Ebben a „nyitnikék” tavaszváró hangulatban egyre csak jöttek a meghívott vendégek. Jó ötlet volt Ilonától ennek a programnak ezt a címet adni: „Nem csak a húszéveseké a világ!” Egyre jöttek is a „nem csak a húszévesek”, de még a húszévesek is. Ott voltak a Sissi Klub, a Hungaroclub képviselői. Júlia, a Hungaroclub titkára süteményt is hozott.

Aradszky László magyar énekes olaszos stílusával a magyar tánczene egyik népszerű előadója ma is. „Nem csak a húszéveseké a világ!” c. dallal végig utazta pár éve Svédországot, így Aradszky emléke és ez a cím is vonzotta a malmöi közönséget.

A levezető elnök szerepét a dupla elnök, (Pannónia-Panoráma) Ilona vállalta magára és sikerrel teljesítette. Beköszöntőül ismertette a Világklub alapító elnökének, Dr. Tanka Lászlónak levelét és meghívta a megjelenteket a IV. Magyar Világtalálkozóra.

Ezután Dr. Szalontai Éva a társelnök köszöntötte a svédországi magyar klubok képviselőit és ismertette részletesen a IV. Panoráma Világtalálkozó programját. Hívott a május 19-i impozáns megnyitó ünnepélyre, a kiemelt rendezvényekre: 23,24,25-re. Elmondta, hogy a Világfaluban az öt világrész értékein túl, megtalálhatóak a magyar értékek, a Hungarikumok is (nemrégén mutatkoztak be a budapesti Sajtóházban a lengyel-magyar üzletember találkozón). Felhívta a figyelmet a május 25-i Egészség Konferenciára, amit Horváth István a New York-i Tudományos Akadémia doktora vezet le, ahol neves orvos-professzorok, egészségügyi szakemberek előadásait hallgathatjuk. Például a londoni rákkutatót, Dr. Sebestény professzort, a kínai orvoslás atyját, Eőry Ajándok professzort. Szalontai Éva meghívta a jelenlévőket a Mátradereskei Egészség Túrára, illetve a Magyar Gulágra, Recskre is.

Kovács Sándor, SOMIT-tag, a Svédországi Magyar Ifjak Társaságának Vezetőségi tagja, egy svédországi utazási irodát képviselve álmotutazásokat vetített és ajánlott a hallgatóknak.

Hajsz Ferencnél stressz-szűrésre álltak sorban, aki egyébként más magyar klubok stressz-szűrését is felvállalta.

Gödriné, Bedő Ilona, erdélyi származású, svédországi költőnő verseivel erősítette a megjelentekben a magyarságtudatot. Kérte, hogy fogjuk meg egymás kezét, találjuk meg önmagunkat Svédországban is.

A IV. Világtalálkozó Svédország bemutatkozik c. programján is dedikálja verses köteteit.

Kovács Zsuzsa (Sissi Klub): Mese-felnőtteknek c. műsora is figyelemre méltó volt. Ezután már csak zene és dal mellett andalodott a közönség.

A svéd-szőke Tóth Erika (a Malmői Sissi Klub elnöke) kedves mosolyával, szép matyó blúzban magyar népdalokat énekelt.

Simon Anna (Sissi Klub) többször is fellépett (Tölcsért csinálók a kezemből c. Zalatnay dallal, a Tavaszi szél vizet áraszt c. népdallal).

Ezután jött a főszereplő, a Világtalálkozóról is jól ismert Simándy Adél svéd-magyar előadóművész. Adél emlékezett nagybátyja, Simándy József neves magyar operaénekes, Magyarország egyik leghíresebb tenoristája, főiskolai tanár 1997. március 4-i halálának évfordulójára a Madarász operettből a „Nagyapám még ifjú volt” c. dallal. Simándy hangja elválaszthatatlanul forrt össze Erkel Ferenc Bánk bán c. operájával (Simándy József 81 évesen halt meg, a Farkasréti temetőben látogatjuk). Adél svéd népdalokkal, budai nótákkal, csárdás egyveleggel, de vidám kuplékkal is szórakoztatta a megjelenteket. Fehér magyar ruhában, pártában. A közönség lelkesen tapsolt, vele együtt énekelt.

Máár Tibor alkalmi, beugró énekesként Nőnap alkalmából, dallal köszöntötte és „imádta a pesti nőket”.

A jó hangulatú program befejezése: Méry Tibor szerzeménye, a Világtalálkozó Hátatlan c. dala volt, amit Adél vezényelt le.

A jelenlévők úgy érezték: jó magyarnak lenni. Erősödött a magyarságtudat, a határon átívelő összetartozó barátság érzése.

Mindenki egyetértett abban, hogy az ilyen programokból minél többet kellene szervezni a svéd-magyar klubokban.

„Nyitnikék” Svédországban!

Szalontai Éva

Imre Eszter munkái

Húsz éves a Magyar Elektronikus Könyvtár

Szerzők köszönete

Nem mehetünk el szó nélkül a MEK fennállásának 20. évfordulója mellett. Ebben a könyvtárban, amelyben immár tizenhárom ezer kötet található, akad jó néhány olyan szerző, aki művének megjelenését a MEK-nek köszönheti. Azon a rengeteg régiségen, előbányászott ritkaságon, amit elektronikusítva ingyeceneknek kínál ez a naponta gyarapodó könyvtár, fel kell figyelnünk azokra a szerzőkre, akik nem kellene a különféle kiadóknak, akik különfélebb indoklással nem vállalják, vagy az anyagi támogatás elnyerésének körülményes módozatai miatt nem vállalhatják alkotásaik megjelentetését. Mindig voltak a magyar és minden más irodalomban olyan szerzők, akiket a támogatottak ellentétében szükségszerűen a mellőzöttek kategóriájába osztott az élet. Ne firtassuk, hogy miért. Lehet ennek politikai, esztétikai, avagy mindenféle más minősítésből adódó oka, de az is, hogy nem tartoznak semmiféle csoportosuláshoz, az egymást ajná-

rozók egyik vagy másik klikkjéhez. A MEK vállalta ezeknek a műveknek a gondozását is, és megfelelő lektori munka után, ingyenesen helyet adott csaknem végtelenig bővíthető könyvtárában.

Kapásból álljon itt a marosvásárhelyi Elekes Ferenc példája. Kisregényei érettségi tételként szerepelnek tekintélyes iskolákban, de valamiért tizenvalahány könyvből egyet sem sikerült kiadatnia. Magam küldtem első kisregényét a MEK-be, ahol a könyvtár kimutatásai szerint nem százak, hanem ezrek olvassák műveit: immár 15 könyvét, amelyeket nagyrészt a csíkszeredai Cseke Gábor, a MEK önkéntes, és kitartóan szorgalmas munkatársra segített megjelenítéshez. Őt sem kedvelik különösen a kiadók. A Polis által kiadott *Jelentések magamról* és nemrég megjelent verskötetén kívül közel félszáz róla és pályatársairól szerkesztett művét érhetjük el néhány kattintással az elektronikus könyvtárból. A magam példájával is alátámaszthatom a MEK dicséretes, a mellőzött írókat segítő, áldozatos munkáját. Mintegy félszáz az elektronikus könyvtárban olvasható könyvem közül legalább tíz-tizenöt nem látott nyomdafestéket, vagy nyugdíjamból spóroltakból csak 20-50 példányban jelenhetett meg saját költségemen, hogy barátaimat megajándékozhasam velük. Jó másfél évtizede Svédországban élek, svéd-magyar unokáim nevelésére érkeztem, egy családi lapot, egy irodalmi lapot és az egyetlen magyar rádióadást alapítottam, negyvenvalahány itteni magyar szerző írását segitettem könyvvé formálni az általam alapított Ághegy Könyvek sorozatban, tehát tudom és tapasztalom, hogy a Skandináviában élő magyar vagy magyar származású írók és fordítók nem számíthatnak a magyarországi, avagy a z erdélyi könyvkiadók pártolására, mert valahol azt hiszik, hogy itt északon „lazacból van a kerítés”, pedig a könyvkiadás sehol a világon nem kifizetendő, állami és civiltámogatás nélkül nem működik.

Ne tessék ezt panaszkodásnak betudni. Mindezt csak azért említettem, hogy a Magyar Elektronikus Könyvtár sajátos, irodalom pártoló mecenatúrájára felhívjam a figyelmet. A jövő mindenképpen az e-könyveké. A rohamosan korszerűsödő technika nemcsak a gyorsabb, a könnyebben felhasználható szövegterjesztést teszi lehetővé, hanem megsokszorozhatja új szerzők, új könyvek közzétételét. Az igazán nagy írók, nem a pénzért dolgoznak. Műveiket sokszor a nyomtatott könyveknél többen olvassák az alapos és kitartóan folyamatos, lektori odafigyeléssel is végzett munkával immár húsz esztendeje közkinccsé tevő elektronikus könyvtár.

Nagybátyám, egyszerű könyvimádó ember volt. Őt idézem. A nyilvánvaló jóra, a szép ajándéokra mindig így kiáltott fel: „Ennél jobb se kell!” Bizzunk benne, hogy a MEK munkatársai továbbra is biztosítják könyveink új templomának végtelen gazdagodását. Mindnyájunk – mindenekelőtt sok ezer olvasója – öröme.

Tar Károly

Oslói hírek

2014 március 1. - szeptember 15.

Szerkeszti: Kovács F-erenc

* Csincsele gyermekfoglalkozások Oslóban: Játék, ének, mese, mondókák, színjátás, kézműveskedés stb.

A norvégiai Magyarok Baráti Köre Csincsele gyermekcsoportja két évtizede alakult. A kezdeti hagyományokat tovább víve és folyamatosan megújítva, jelenleg három önkéntes pedagógus foglalkozik korcsoportonként a gyermekekkel.

Két-három hetenként találkoznak Oslóban, mindig szombaton 11 és 13 óra között. További információ: <http://www.mbk-norvegia.no/search/label/Gyermekeknek-M>

Elérhetőségük: csincsele@gmail.com vagy a magyarok.norvegia@gmail.com címen. Március 8-ra, 29-re és április 12-re az alábbi felhívásokat tették közzé:

Kedves Kicsik és Nagyk! Szeretettel hívunk Titeket a bogerudi nyitott oviba csincselézni, hogy együtt emlékezhessünk meg az 1848. március 15-i eseményekről. Beszélgetünk, éneklünk, játszunk korcsoportok szerint, majd magyar zászlót és csákót készítünk együtt. A legkisebbek ölbeli mondókázása sem marad el! Szeretettel hívunk Titeket tavaszköszöntő foglalkozásunkra 2014. március 29-én (szombat) 11 órától a Német Evangélikus Gyülekezet termébe. A legkisebbeket ölbeli mondókázásra hívjuk, a nagyobbakat és legnagyobbakat meseolvasásra, versmondásra és beszélgetésre. Az alkalom második felében kézműveskedés lesz a tavasz jegyében. Nemsokára húsvét, így izgalmas kincs- és tojáskeresésre hívunk Titeket. Találkozó a Thaulow óvoda udvarán (Fridtjof Nansensv 18, 0368 Oslo). A kincskeresésben megfáradtakat grillezett ételek várják, ezért hozzatok magatokkal grillt és sütnivalót! (Rossz idő esetén az oviban lesz a foglalkozás.)

* Norvég filmekkel és irodalommal várta a tavaszt a budapesti Örökmozgó Filmmúzeum. 2014. február 27. és március 2. között Magyarországon elsőként rendezett norvég tematikus filmfesztivált a Magyar Nemzeti Digitális Archívum (MANDA) által működtetett rangos művész mozi. Az utóbbi öt év norvég filmterméséből válogató seregszemle illeszkedett az Örökmozgó Filmmúzeum tematikus sorozatába. Gergely Klára Gabriella, az örökmozgó Filmmúzeum műsorigazgatója tájékoztatása szerint: „A filmnapok a kortárs Norvégiát hozzák közelebb a magyar közönséghez. A bemutatott hét játékfilmből négy dráma (Limbo; Oslo, augusztus; Vegas; Nagykutya) foglalkozik jellemzően skandináv módon a nemcsak skandinávokat izgató kérdésekkel – a családon belüli viszonyokkal, az emberi kapcsolatokkal, vagy éppen ezek hiányával, a magánnyal. A humor és izgalom sem hiányozhat a palettáról – két vígjáték (King Curling, Pasiból lett férfi) és egy thriller (Fejvadászok) is látható majd a könnyedebb műfajok kedvelői számára. Egy önvallomásos dokumentumfilm (Anyám titka) és egy magyar úti film (Norvégia két tételben) segítségével fejthetjük meg, hogyan gondolkodnak a Sarkkör felett élők önmagukról, és mi róluk. A gyerekek számára is lesz meglepetés: az Örökmozgó Gyerekklub keretében láthatják a Barátom, Knerten című családi filmet.

A négynapos fesztiválhoz egy irodalmi esemény kapcsolódik. Március 1-jén, szombaton

2014. FEBRUÁR 27. - MÁRCIUS 2.

NORVÉG
FILMFESTIVÁL

AZ ÖRÖKMOZGÓ
FILMMŰZEUMBAN

NORVÉGIAI FILMINTÉZMÉNY
NORVÉGIAI NEMZETI FILMINTÉZMÉNY
MONDA
NORVÉGIAI FILMINTÉZMÉNY

a 17 órától látható, Kjell Askildsen norvég íróról szóló portréfilm után a MŰÚT irodalmi, művészeti és kritikai folyóirat itt mutatja be 2014. téli számát, amelyben jelentős szerepet kap a kortárs norvég rövidpróza. Az antológia áttekintést nyújt a norvég irodalom jelenlegi vonulatairól, a hagyományoktól a friss hangokig, a nagy öregektől az egykötetes fiatal írókig.”

* A norvégiai Magyarok Baráti Köre (MBK) március 15-i ünnepi estjén Ady/Petőfi címmel Katona László és Kovács Krisztián adott műsort.

(A Nézőművészeti főiskola című előadást 2004-ben Árkosi Árpád rendezővel és Tasnádi Árpád íróval Mucsi Zoltán, Katona László és Scherer Péter hozta létre. A lassan 230 előadást megélt produkcióban két állástalan színész (Mucsi és Scherer) csinálnak egy főiskolát, ahol a nézőket újra megtanítják nézni. A darab címét az adta, hogy a felsorolt alkotók egyike sem járt a Színművészeti Főiskolára, így a tagok közt szállóigévé lett, hogy „hivatásos nézőművészek”, vagyis a nézéshez értenek igazán. Ez és az előadás sikere adta az ötletet, hogy a közösen alapított cégnek is ez legyen a neve. Gyulai Eszter dramaturggal kiegészülve 2009-ben Nézőművészeti Kft. néven egy kis önálló társulat jött létre, jelen pillanatban hat saját

tulajdonú előadással. Ezek a Nézőművészeti főiskola, A fajok eredete és A gondnok, valamint még három, Scherer Péter rendezte ifjúsági darab: A gyáva, a Vakság és az Ady/Petőfi.) -MBK megh.-

Az előadás után Magyarország oslói nagykövetsége adott fogadást, majd Czi-

gány Gabriella és Péter vezetésével táncház zárta a rendezvényt.

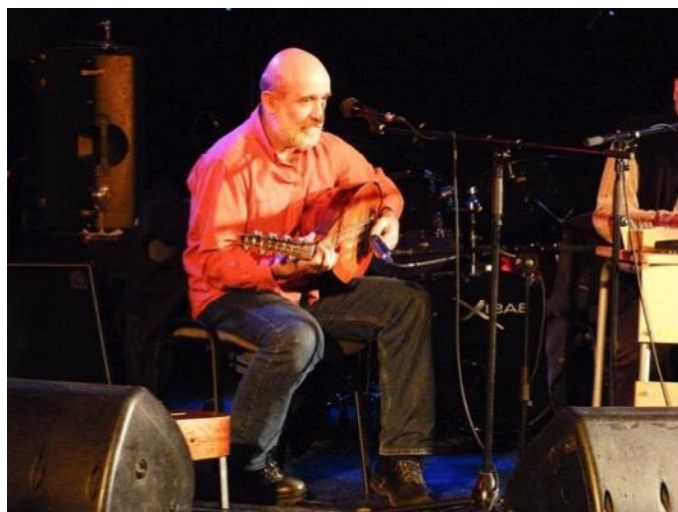
* Március 16.-án újból volt teremfoci a lelkes magyar labdaszeretőknek.

* Március 20.-án az oslói magyar nagykövetségen Martonyi János külügyminiszter tartott beszámoló napjaink kül- és belpolitikai kérdéseiről. Az előadás után Jeszzenszky Géza nagykö-

vet megnyitotta a "Visegrád 1335-1991-2013" c. vándorkiállítását.

* Március 21-én és 23-án vetítették az Eurodok 2014 c. oslói filmfesztivál keretében a Szerlempatak c. filmet. Sós Ágnes rendezése egy sajátos hangvételű dokumentumfilm a szerelemről és a vágyakozásról, amely a romániai vidéken egy magyar ajkú falucskában készült, és szereplői felett már jócskán elszállt az idő. A mélyen érzelmes, helyenként sokkoló és szabad szájú alkotás a 80 év feletti, javíthatatlan romantikus Feri szerelmi kalandjait követi nyomon a falubéli asszonyokkal, akik legintimebb gondolataikat és álmaikat fedik fel a kamerának. A Szerlempatak mulatságos, meglepő és szívmelegítő; azt mutatja be, hogy egy letűnt kor szerelmi játékaik és románcaik miként virágznak még ma is egy távoli vidéki faluban.

* Gryllus Vilmos gyermekkoncertje volt március 22.-én az oslói Amerikai Lutheránus templom közösségi termében. Bebizonyosodott, hogy lelkes ifjú szülők önálló kezdemé-

nyezésére, és szervezésében, valamint az oslói magyar nagykövetség támogatásával egészen nagy eseményt is lehet kerekíteni e távoli északon.

* Gryllus Dániel és Vilmos, a Magyar Örökség Díjjal kitüntetett, 45 éves Kaláka együttes alapítói, március 24.-én tartottak beszélgetéssel egybekötött zenés estet az oslói magyar nagykövetségen. Részletek hangzottak fel a Volt egyszer egy kis

zsidó c. Kányádi fordította albumukból

Kányádi Sándor költő Romániában, az erdélyi Nagygalambfán született 1929-ben. A falu egyaránt otthont adott székelyeknek, örményeknek, zsidóknak, akiknek kultúrája, zenéje, költészete, hagyományai az együttélés során erősen hatottak egymásra. 1944-ben, az akkor már Magyarországhoz tartozó településről is elszállították a zsidó lakosokat. Először csak gettóba, majd marhavagonban Auschwitzba vitték őket. Többségük nem tért vissza sosem.

Kányádi Sándor már ismert művészként döntött úgy, hogy emléket állít a szülőfalujából elhurcolt zsidóknak: magyarra fordította az általa ismert, jiddis nyelvű verseket. Ezek a versei nyomtatásban is olvashatóak. A költő szerint "nincs tiszta etnikum sehhol a világon, s kiváltképpen itt a mi tájainkon. De van valami, ami a zsidó arcot mégis megkülönbözteti a többitől, ez a zsidó tekintet, mely több évszázados riadalmat, rettegést örökít át még a keveredett zsidók szemébe is. A jiddis népköltészet sok hasonlóságot mutat azokéval, akikkel századokon át együtt éltek. Sajátossága ennek a népköltészetnek, éppen a tekintete. A tragikusan fájdalmostól a csúfondároson át az érzelmesig, sőt az érzelgősig őriz magában valami közöset, egyénit, ha úgy tetszik zsidósát. Ez teszi, számomra legálábbis, külön értéké. És egyben közös értéké. Hozzá tartozik e táj több évszázadra visszamenő történelméhez, kultúrtörténetéhez.

Sándor bácsi azonban többre is vállalkozott. 1988-ban a még kéziratban lévő versfordításaival, és azzal az ötlettel kereste meg Gryllus Dánielt, hogy ezeknek a verseknek vissza kellene adni a dallamukat. Dániel fivérével, Vilmostal együtt leporolta a meglévő kottákat, amelyek ezeknek a jiddis daloknak, verseknek az Almási István kolozsvári népzene-kutató által lejegyzett dallamait őrizte. Így született meg az a műsor, amely a volt egyszer egy kis zsidó címet viselte. Kisbetűvel, ahogyan az eredeti versek is ránk maradtak. Ez a produkció ismertette meg egy szélesebb közönséggel a tradicionális zsidó dallamokat. A hallgatóságot sikerült olyannyira lenyűgözni, hogy az azonosság: magyar és zsidó érzület összecsendülhetett. Két népiesség - mondta Mezei András 1999 áprilisában a

műsorról, amelynek zenei anyagából televíziós változat is készült. - A volt egyszer egy kis zsidó épp ezért, éppen így hordozhatta a részvét és a szeretet konzerválható lehetőségeit. A szó embere dadogásra van ítélve. Azt a csodát, amit a Gryllus fivérek és Kányádi Sándor hozott, nem megmagyarázni, de megélni kell.—Pécsi Tibor

* Április 1-én Bolond(os) filmnap volt az oslói magyar nagykövetségen. A Filmklub vezetője, Kovács Ferenc egy kellemes, 2 órás repülésre invitálta a repülőgép belsőnek berendezett teremben elhelyezkedő "utasokat". Egy mókás kisfilmen "gyermekszttyuvik" mutatták be a biztonsági öv, oxigénmaszk, és vészesúszdák használatát. S közben, valóságban immár, a nagykövetség munkatársai bort és üdítőt szolgáltak fel, majd egy adag szórakoztató filmrészlet után (Kabos Gyula, Latabárok, Salamon Béla) harapnivalót és marcipánszeletet is szervíroztak. A tombolán egy kétszemélyes oslói színházbelépőt lehetett nyerni, majd mindenki választhatott a belépőként beszedett, szépen csomagolt könyvekből.

* Magyar szakemberek és diákok hálózati találkozója volt 2014. április 3-án az oslói magyar nagykövetségen. Az est témája nagyon aktuális volt, és sok tagot érdekelt és személyesen is érintett: Job market in Norway – facts, trends, tips and advice. Az előadók Marinella van Welsenés és Niklas Lerner voltak. Marinella az EURES (European Employment Services) tanácsadója, Niklas az innovatív Instracuit mobil „Talent pipeline” applikáció vállalkozás alapítója. Mindketten többéves tapasztalattal, háttérrel és kapcsolati hálóval rendelkeznek a toborzás területén.

PÅSKEUTSTILLING 2014

**Ikoner
stavkirke motiver
kunstegg**

**laget av
ERZSEBET K. RØKENES**

GALLERI OMK

**Utstillingsperiode
5. april til og med 13. april.**

**Den Ungarske Ambassadør
åpner utstillingen
5. april kl.12.00.**

**Mandag til fredag kl. 14-18
Lørdag og søndag kl. 10-16**

**Foredrag med
ERZSEBET K. RØKENES
om ikoner; 9. april kl.14.00
om egg; 10. april kl. 14.00**

**Inngang til
Galleri OMK er fra
Briskebyveien
nr. 48.**

Velkommen!

* Április 5-én nyitotta meg Dr. Jeszenszky Géza oslói magyar nagykövet Røkenes Erzsébet ikon- és egyéb alkotásait bemutató kiállítását.

* Április 12-én Ódor László egyetemi tanár, korábbi berni nagykövet, a stuttgarti Magyar Intézet volt igazgatója tartott előadást az oslói magyar nagykövetségben Magyar-ként élni idegenben – egy nyelvész-diplomata tapasztalatai címmel. Nagy siker övezte a közvetlen hangú, ugyanakkor tartalmas és érdekes beszámolót.

Az előadó – repülőútján hazamenet – jegyezte le az alábbiakat: „Vasárnap viccesen és könnyedén beszéltem halálosan komoly, személyes, sorsfordító dolgokról, de tudtam, hogy nyitott vagy nyíló sebekben vájkálok, még akkor is, ha a huszonegy-néhány fős hallgatóság

nem óhajt sorsáról, mulasztásairól tudomást venni. Mély meggyőződés, hogy arra születünk, hogy ki-ki a maga sorsát élje, ahova született. Mindenkinék valamiféle hasznossági kódot kell betöltenie, ami csak ritka esetben érthető a világ egy másik részén, még akkor is, ha pillanatnyilag számunkra hasznosabb is, ha máshol élünk. Az idegenség miatti idegbaj a sors legtermészetesebb és egészséges jelzése arra, hogy vigyázz, elhibázd az életedet. Az egyetlen életedet, amelyet úgy kell leélned, mint egy méhecskének, akinek egyetlen dolga van a létben: hogy beporozza azt a virágot. Azt az egyetlen lehetséges virágot! Aki nem így él, önző pancser, esélye sincs a boldogságra!”

* Az április 24-27-e között lezajlott XXI. Nemzetközi Könyvfesztiválra Kunszenti Ágnes és Kovács Ferenc fordításában két norvég kiadvány jelent meg a Pont és a Napkút Kiadónál. Az apaszerep története Norvégiában Jørgen Lorentzen irodalmár tudományos ismeretterjesztő műve, míg a Jégszivárvány c. drámaantológiai hat kortárs drámaíró alkotása. Jørgen mellett Maria Tryti Vennerød és Tore Vagn Lid drámaíró, a fordítók, vala-

mint a fordításokat az eredeti szövegekkel egybevető Kunszenti-Kovács Dávid is részt vett a Könyvfesztivál programjain, iskolai író-olvasó találkozók, könyvtári könyvbe-mutatókon. A budapesti Nemzeti Színház két drámából készített egész estés előadást a kaposvári és budapesti színi növendékek közreműködésével. A négy napos zsúfolt program minden percét Kovács Ferenc szervezte meg Oslóból és vezényelte le a budapesti helyszíneken.

* Május 9-én Bordás Mária (szoprán) és Gál Emese Diána (hárfa) adott koncertet Oslóban. A programban többek között Bach-Gounod, Kodály, Schubert és Verdi művei szerepeltek.

* Adománygyűjtő koncert és azt követően fogadás volt 2014. május 10-én az oslói magyar nagykövetségen. Közreműködtek: Bordás Mária – ének, Utsi Noémi – zongora, Gál Emese – hárfa, Ilmi-Åse Mathiesen Palm – zongora és Joseph Angyal – hegedű.

A befolyt adományokból a Nagykövetség zongorát vásárolt. Köszönet illeti a térítés nélkül fellépő művészeket és a szervezőket.

* Hangvadászok – ezzel az elmés elnevezéssel – kreatív zeneóvodai foglalkozásokat

indított Oslóban Gyárfás Levente (zenepedagógus, zongorista, karnagy) és Molnár Zsolt (dobos, perkuciós hangszereken és vibrafonon játszik). 3-8 éves gyerekeket vártak május 10-ére, 24-ére és 31-ére: ”programunk magába foglal minden olyan társas vagy egyéni aktivitást, produkciót, amely kreativitásra, tanulásra ösztönzi a gyereket játékos zenén keresztül. Alapanyagát tekintve a magyar folklór kincsestárából merítünk éneket, mondókat, nem véletlenül verset, népmesét, mely tisztán tolmácsolja az ének-vers nemcsak dallamvonalát, versritmusát, hanem teljes képet nyújt annak hangulatáról is.”

* Az MBK Gyermekrajz pályázatot hirdetett május 10-i beadási határidővel.

Gyermekrajz pályázat

A **Norvégiai Magyarok Baráti Köre** pályázatot hirdet Norvégiában élő 2 és 14 év közötti gyermekeknek, amelyre az alábbi témákban lehet rajzokat, festményeket készíteni és eljuttatni hozzánk:

1. Kedvenc állatom
2. Kedvenc mesém
3. Nyári élményeim

Egy nevező maximum 5 képpel vehet részt a megadott téma sorszámanak feltüntetésével. A beérkezett rajzokat, festményeket az MBK május 25-i gyermeknap műsorának helyszínén kiállítjuk, és később az MBK honlapján is megtekinthetők lesznek. Eredményhirdetés a műsor után, a nyertesek jutalomban részesülnek.

A rajzok beérkezési határideje: 2014. május 10.

A rajzokat névvel, címmel és az életkor feltüntetésével az MBK postacímére (Norvégiai Magyarok Baráti Köre, Postboks 5291 Majorstua, 0303, Oslo) vagy e-mail címére (magyarok.norvegia@gmail.com) beszékelve kérjük elküldeni.

* Május 25-én Gyermeknapra rendezvény volt az MBK szervezésében. Az első műsor-számában a színjátszó csoport Mag Mária rendezésében Lázár Ervin Négyszögletű kerek erdő c. művét mutatta be. Ezt játékos vetélkedő követte. A korábban meghirdetett gyermekrajz pályázat alkotásaiból megnyílt kiállításon a legszebb művek alkotóit megjutalmazták. Volt arcfestés, kézműves foglalkozás, zongora- és fuvolajáték, ének, tánc és büfé.

* Immáron 85. alkalommal szervezték meg az Ünnepi Könyvhétet és hozzá kapcsolódóan a 13. Gyermekkönyvnapokat Budapesten. A több mint nyolc évtizedes múltra visszatekintő, Európában is egyedülálló irodalmi és könyves rendezvényhez az elmúlt két évtizedben egyre több vidéki város, település, s fővárosi kerület is csatlakozott, s a romániai magyar partnerszervezettel együttműködve van már magyar könyvhét Erdélyben, Kolozsvárott, s a Partiumban, Aradon is. A budapesti Vörösmarty téri központi rendezvénnyel egy napon az idén is volt vidéki, országos megnyitó, Szegeden. A budapesti központi rendezvényt június 12-én a Kossuth-díjas Spiró György író, a szegedit pedig az ugyancsak Kossuth-díjas Végel László nyitotta meg. A Pont ill. a Napkút Kiadó sátrában összesen hat alkalommal dedikálta az idén és korábban megjelent fordításköteteit Kunszenti Ágnes és Kovács Ferenc. Utóbbi saját novelláskötetét (Krúdy-kalucsni, Hamsun-köpönyeg, Napkút, 2013), és Gaál Zoltánnal közösen írt versösszeállítását (Fák egymás között, Ághegy könyvek, 2014) is sokan keresték.

* Elvesztítettük a XX. századot? Hogyan lehet kitérni a balsorsból? címmel Dr. Jeszenszky Géza nagykövét, egyetemi magántanár tartott előadást az oslói magyar nagykövetségen 2014. június 4-én.

“Idén emlékezünk az I. világháború kitörésének 100. évfordulójára. E szörnyű és értelmetlen vérontás nélkül ma biztosan jóval nagyobb lenne a magyarság létszáma, Magyarország határai tágabbak lennének, nem lett volna II. világháború, nem szállja meg hazánkat a náci Németország, nem ölik meg fél millió honfitársunkat Auschwitzban, nincs szovjet megszállás és kommunizmus. Hogyan és miért történt meg mindez velünk, magyarokkal, erről szól a Trianoni Békeszerződés aláírásának 94. évfordulóján és a Nemzeti Összetartozás Napján tartott, korabeli filmfelvételekkel illusztrált előadás.” (J.G.)

* Lovagtalálkozó Túrkevéen: dr. Szabó Zoltán, Túrkeve polgármestere, a magyar és egyetemes kultúra lovagja emígyen vezette be a rendezvénysorozatot: “A városban 2004. július 7-én alakult meg a lovagrend, ennek épp tíz éve. Mondhatni a tettes visszatér a tett színhelyére, a tíz éves jubileumot ennek okán Túrkevéen tartjuk. Közel félszáz fő vesz részt a három napos programon. Európa több országából, Norvégiából is érkeznek ez alkalomból vendégek, lovagtársaim és családtagjaik. Így turisztikai esemény is a találkozó a város számára. Péntek este egy közös vacsora során emlékeztünk a tíz éves tevékenységre. A program során Darabán János és Rosengart Béla – mindketten a magyar kultúra lovagja – kiállítását is meg lehet tekinteni. A kiállítást Nick Ferenc, a Falvak Kultúrájáért Alapítvány kuratóriumi elnöke nyitja meg. Szombaton jubileumi tanácskozás keretében emlékezünk lovagtársainkra, majd ellátogatunk Ecseg-pusztára lovaskocsikkal, dr. Balogh János ökológus professzor emlékhelyére. A pusztán fagyasztjuk el az ebédet, este pedig részt veszünk a Múzeumok éjszakája túrkevei programján, ahol a Finta múzeum-kerti szabadtéri színpadon, a szokásos köszöntők után, a

Türkevei Ifjú Tehetségek Társulata ad elő musical részleteket, majd a korábban lezajlott tehetségkutató verseny helyezettei is bemutatkozhatnak. A program után a provizorikusan felállított fafűtésű kemencében sütik a kenyérlángost. Rávalót az önkéntes asszonyi kezek találják: sonkát, kolbászt, szalonnát, hagymát, paradicsomot, paprikát. A múzeum igazgatója éjszakai tárlatvezetésével megismerjük a régió történelmét, a pusztá világát s a 3 Finta testvérek szobraikat. A vasárnapi szentmisén, majd a református istentiszteleten veszünk részt. Utána lovaskocsin bejárnuk Túrkevét, megnézzük nevezetes épületeit, a szoborparkokat, a temetőkeretet.” Túrkevéen egy önzetlen közösség tagjai találkoztak, akik képesek voltak örülni egymás sikereinek. Sok-sok köszönettel tartozunk a szervezőknek, de elsősorban is dr. Szabó Zoltán polgármesternek és feleségének.

* Június 15-én tartotta Nyárköszöntés az oslói botanikus kertben címmel hirdetett rendezvényét a norvégiai Magyarok Baráti Köre (MBK). Piknikre, közös játékra, vetélkedőre invitáltak kicsiket és nagyokat.

* Június 22-én Bordás Mária (szoprán) és Utasi Noémi (zongora) koncertezett Oslóban. Programjuk így alakult: Bizet: Carmen – Habanera, Dvořák: Rusalka – Rusalkas sang til månen, Medtner: Skazki – Fairy tales Op.26. No. 1., Puccini: Tosca – Vissi d’arte, Medtner: Skazki – Fairy tales Op. 26. No.3., Mascagni: Cavalleria Rusticana – Voi lo sapete, Stolz: Der Favorit – Du sollst der Keiser meiner Seele sein, Liszt: Rigoletto – parafrase, Puccini: Gianni Schicchi – O mio babbino caro, Lehár: Giuditta – Meine Lippen sie küssen so heiss, Gershwin: Porgy and Bess – Summertime, Lehár: Cigányszerelem – Ilona csárdása

* A Nyugat-Európai Országos Magyar Szervezetek Szövetsége (NYEOMSZSZ) 2014. január 25-26.-án tartotta kibővített elnökségi ülését. A napirenden olyan fontos témák szerepeltek, mint az őszi választási közgyűlés előkészítése, a XIII. “Kufstein” tanácskozás, a Kőrösi Csoma Sándor Program, a Julianus Program, oktatási kérdések, ezen belül az Őrszavak c. online lap fejlesztése, új egyesületek felvételi kérelmei stb. Norvégiát a Norvég-Magyar Egyesület (NUFO) elnökhasszonya, dr. Nagy Lucia Mária képviselte. Szeptemberben tisztújító közgyűlést tart a NYEOMSZSZ. Ez alkalommal nyer hivatalo-

san is felvételt az oslói székhelyű Norvég-Magyar Egyesület (NUFO).

* Augusztus 20.-án, Szent István királyunk ünnepe alkalmából, előadás és fogadás volt az oslói magyar nagykövetségén. ”Kedves Honfitársak! Talaly az ezeréves

Magyar Állam sorsának földidézésével emlékeztünk meg Szent István királyunk ünnepéről. Idén, a sopronpusztai Páneurópai Piknik 25. évfordulóján, Magyarországnak a kommunista dominók ledöntésében vitt világtörténelmi szerepének szóban és képen történő bemutatása lesz a program.

Augusztus 20. az egyik legősibb magyar ünnep, Szent István király ünnepének napja. A keresztény magyar államalapítás, a magyar állam fennállásának emléknapja. Az alkotmányosság, a jogállamiság napja.

Géza fejedelem örökösének és utódjának Vajkot jelölte ki, aki a kereszttségben az István nevet kapta (István, görögül Sztephanosz azt jelenti: „koszorú, korona”). Géza tehát szakított a trónöröklés szeniorátusi rendszerével, amelyben a legidősebb férfirokonra száll a hatalom. A hagyományos öröklődési rend szerint a Somogy-vidék urának, Kopánynak kellett volna Géza örökébe lépni, így nem csoda, hogy Istvánnak 997-es trónralépése után először vele kellett megküzdenie.

A XIX. század második felében kezdett kialakulni a Szent István kultusz lényeges eleme, a Szent Jobb ereklyéjének körmeneten való körülhordozása. Ez a szokás amúgy az ereklyekultuszhoz szervesen hozzátartozik; a Szent Jobbal kapcsolatban valószínűleg azért jelentkezett viszonylag későn, mivel nem egy állandó helyen őrizték, sőt folyton az eltűnésétől, elrablásától rettegetek. A körmenetek a várkapolnabeli őrzés idején kezdődtek meg: 1862-től a ma is használt Lippert-féle rekeszmannócos ereklyetartóban vitték a Szent Jobbot a Mátyás-templomig és vissza.

Magyarországszerte ünnepségekkel, kulturális eseményekkel, Budapesten augusztus 20-án este tűzijátékkal emlékezünk István király A.D. 1000-ben történt megkoronázására, a

kereszténység fölvetelére, az állam megszervezésére.

Az oslói nagykövetségen augusztus 20-án este 6 órakor kezdődő fogadás keretében a rendszerváltozás fontos mozzanatáról, a keletnémetek kimenekülését lehetővé tevő Páneurópai Piknik 25. évfordulójáról is megemlékezik Jeszenszky Géza nagykövet, és

filmen idézzük föl a történetet.” (J.G.)

* Szent István-napi ünnepséget tartott augusztus 23.-án a norvégiai Magyarok Baráti Köre (NBK). A műsorban a következő programok szerepel-

tek:

Verses összeállítás, közreműködtek: Balog Anita, Bendes Rita, Borsos Ibolya, Paragi Beáta. Koncert magyar szerzők műveiből, előadták: Nagy Gábor (zongora), Gáspár Tünde (ének). Mezőségi táncok, bemutatták: Czigány Péter és Czigány Gabriella. A műsor után táncház volt a néptáncosok vezetésével.

Gáspár Tünde operaénekes a budapesti Liszt Ferenc Zeneakadémián diplomázott ének-művész szakon. Részt vett Montserrat Caballé, Janet Perry, Georgeta Stoleriu, Marton Éva és Walter Moore mesterkurzusain. Európa számos városában koncertezett férjével, Nagy Gábor zongoraművésszel. Jelenleg a malmői operaház tagja. Nagy Gábor zongoraművész a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen szerzett zongoraművész és tanár diplomát. Ezt követően egyetemi tanársegéd volt, majd a Budapesti Operettszínház vezető zenei munkatársa és zenei konzulense lett. Részt vett a Londoni Liszt Társaság koncertjein és a New York-i IKI Festival ösztöndíjasa. Jelenleg a Norvég Zeneakadémia hallgatója.

KATOLIKUS HÍREK OSLO

<http://www.nufo.no/makao>

(az Életünk norvégiai melléklete 2014. július-augusztus)

Magyar nyelvű Rózsafüzér:

Júliusban a Szentségimádással egybekötött magyar nyelvű Rózsafüzért legközelebb 4-én imádkozzuk este 18:45-kor az Árpád házi Szt. Erzsébet nővéreinek kápolnájában (cím: St. Elisabethhemmet, Munkerudveien 52., Nordstand, Oslo). A következő összejövetelünk augusztus első péntekén, 1-én lesz ugyanitt. Augusztusban 22-én, pénteken 18 óra-kor is itt találkozhatunk. Keresztes Andor, beremendi plébános atya (Szép Attila atya ismerőse), már itt lesz 22-én, így valószínűleg magyar misével és Szentségimádással egybekötött Rózsafüzért mondunk az Elisabethhemmet kápolnájában, amire mindenkit szeretettel meghívunk.

A hónapok ünnepei:

- Július 31-én Szent Ignác napja lesz (1491-1556). A jezsuita szerzetesrend alapítója és a szentignáci lelkigyakorlatok atyja. 450 éve az általa kidolgozott lelkigyakorlatok adják a legjobban kidolgozott módszert a lelki élet fejlődéséhez. Benne "...meg kell látnunk a tanítás mélységét, a belőle forrászó lelki gazdagságot, és gyakorlati alkalmazhatóságot..." mondta VI. Pál pápa 1965-ben.

- Augusztus 15-én, pénteken, a Szűzanya mennybevitelét, a magyarok „Nagyboldogasszonya” napját ünnepeljük. Ő a mi mennyei Anyánk, akinek Fia minden kérését meghallgatja. Ne felejtjük el ezt, forduljunk bizalommal hozzá!

- Augusztus 20-a országalapító Szent István királyunk emléknapja. Ő helyezte országunkat a Szűzanya oltalma alá.

Magyar pasztoráció:

Ez alkalommal Keresztes Andor atya segítségével ünnepelhetünk magyar nyelvű Szentmisét Szent István királyunk emléknapja alkalmából. Vasárnap, aug. 24-én du. 14:00 órakor kezdjük a Szentmisét a Szt. József templomban (Oslo, Akersveien 4-6). Előtte 13:00 órától lehetőség lesz szentgyónásra, majd a Szentmisét követően a Menighetssalban gyűlhetünk össze egy szokásos agapéra. Remélem, hogy honfitársaink szívesen vesznek részt az anyanyelvű Szentmisén, amire sajátos helyzetünkől kifolyólag nem mindig könnyű helyet és megfelelő időt találni. Kérek mindenkit, hogy becsüljük meg és éljünk a lehetőségekkel!

A magyar nyelvű pasztoráció támogatása:

Az *Életünk* c. lapunk e hónapban dupla számmal jelenik meg, legközelebb szeptemberben küldünk újságot. Számlaszámunk: „Ungarsk sjelesorg v/Lucia Maria Nagy 1201-78.43646”. Ide várjuk az *Életünk* előfizetési díját (2014-re is 300 korona), illetve a magyar pasztorációt támogató anyagi hozzájárulásokat. Köszönjük! Nagy Lucia Mária